

Críticateatre

Francesc Massip

Ensopiment mortal

Persèfone
De Comediants
Lliure, 15 de desembre

Mala ratxa al Lliure de Montjuïc en les dues últimes estrenes. *Persèfone* és un musical a l'entorn de la mort, que suposa el retorn a escena d'Àngels Gonyalons com a cantatriu protagonista, ingredients de qualitat com les projeccions, l'acuradíssim fons sonor, la música en directe, que no tenen, però, una base dramàtica prou sòlida, mancada d'agilitat i amb moments d'autèntic

ensopiment. Cada civilització es defineix per la manera en què la mort és viscuda i representada. Avui el consumisme ha transformat el ritu familiar del dol en una cerimònia freda, convertida en un negoci. El familiar carregat de mala consciència per haver renunciat al tradicional calor de la mort domèstica, paga sense dir ni piu, i és capaç fins i tot de gastar-se una fortuna per convertir les cendres en un diamant. *Persèfone* denuncia el mercantilisme de l'enterrament en un enfilall de cançons recosides amb

filmats d'impacte, que tracen la història del personatge mitològic grec, la deessa de l'inframón i amfitriona dels difunts que arriben al més enllà, a qui ofereix una gira turística per l'ultratomba i un banquet de cucs i podridura, en el registre escatològic més xaró. Desfilada de dalles que reben els morts que apareixen amb la cara velada; perfil de dansa macabra que evoca el *Setè segell* de Bergman; piràmide d'edats i roda de la vida i de la mort... imatges d'interès inserides en un musical sense trempa.

Imatge del Capità Amèrica utilitzant el seu escut en una lluita contra els seus enemics ■ MARVEL

Icona mediàtica d'un país

Mor Joe Simon, el creador del Capità Amèrica, el superheroi patriota

Jaume Vidal
BARCELONA

Si haguéssim de fer un inventari de clàssics de personatges del món dels superherois, com a medalla d'or hi trobaríem Superman, la plata aniria a parar a Batman i el bronze seria per al Capità Amèrica. Ni que sigui perquè aquest personatge, creat conjuntament amb el dibuixant Jack Kirby, per Joe Simon, mort dimecres passat als 98 anys a la seva casa de Manhattan (Nova York), va ser un dels primers homes amb superpoders, molt abans que als anys seixanta compartís protagonisme dins de la companyia Marvel amb els aleshores nouvinguts al món dels superherois Spiderman, els 4 Fantàstics i Daredevil.

Capità Amèrica va néixer l'any 1941 (Superman, el primer superheroi, ho va fer el 39) a la companyia Timely, que passaria a la Marvel. Es va produir aleshores una

gran revolució en el món de la historieta, en aparèixer personatges que també patien per problemes casolans i quotidians.

Capità Amèrica, que havia estat en els seus inicis un lluitador contra els nazis, tornava aleshores a la vida, en ser trobat congelat. La nova vida editorial a Marvel va anar lligada als dos grans impulsors de la companyia: el guionista Stan Lee i el dibuixant Steve Ditko, que li donarien una imatge d'americà molt més liberal. Capità Amèrica deixava l'extrem dretà dels republicans i esdevenia un activista dels drets civils.

L'origen del seus superpoders era una droga experimental de l'exèrcit americà destinada a crear un exèrcit de superherois. A més de les barres i estrelles del seu vestit, un dels trets distintius és l'indestructible escut.

Després d'una deplorable adaptació cinematogràfica als anys vuitanta (directament, al videoclip) Hollywood ha recuperat el personatge presentant-lo com "el primer venjador", ja que va ser membre d'aquest grup. ■

Mirador

Pep Blay

Amb ulls de sirena

No és estrany que el poeta Palau i Fabre s'entusiasmes amb Caldetes o, com en diuen oficialment, Caldes d'Estrac. És un dels pocs racons que queden a la costa catalana amb una màgia especial a ulls del novíngut, tant per la seva situació geogràfica anovada en una vall a peu de mar, com per l'encant de l'arquitectura modernista i tradicional que li resta.

Dalt del poble, el cementiri que mira a mar i a muntanya és un enclavament estratègic per satisfer la bellesa que buscava Palau i Fabre. I al peu de la seva tomba hi ha un envàs de vidre que algú que l'estimava li va deixar per fer-li companyia: a dins hi ha uns ulls de sirena. Tal com escriu el poeta en els *Contes despullats*, els ulls de sirena són un tipus molt concret de petxines que es troben a la platja de Caldetes, en forma ovalada i amb una espiral com a *nineta*. Diuen que, on se'n veu un, cal buscar-ne la seva parella.

Potser era amb aquests ulls de sirena que Palau i Fabre va saber contemplar l'obra de Picasso. Ell en va ser el biògraf més apassionat i apassionat. Un visionari del visionari, un poeta de la pintura, un intèrpret profund de l'artista més extraordinari de tots els temps. Un analista literari dels quadres que va deixar un llegat impressionant a la Fundació Palau, al bell mig de Caldetes.

El quart volum de la biografia que va escriure Palau i Fabre, *Picasso 1927-1939. Del Minotaure al Gernika*, acaba de sortir a la venda. La mort no li va permetre acabar-la, però afortunadament els ulls de sirena són espirals que no s'acaben, i el crític Julià Guillamon i la companyia de Palau, Alicia Vacarizo, han posat el seus ulls al servei de desvelar com era la mirada de Palau quan provava d'entendre la manera com Picasso veia el món. El resultat és una obra mestra sobre una etapa crucial a la vida i l'art de Picasso. Això sí: millor llegiu-lo amb ulls de sirena.

AQUEST NADAL REGALA CULTURA!

3 PASSI LLIURE -25
* per menors de 25 anys **39€**
3 entrades

3 PASSI LLIURE 3
54€
3 entrades

Regala amb el PASSI LLIURE un abonament amb 3 ENTRADES!
El beneficiari podrà escollir els 3 espectacles que vulgui d'entre tots els de la temporada!

lliure
EL TEATRE MÉS A PROP

Compreu-lo per internet a www.teatrelliure.com o a qualsevol de les taquilles del Lliure.

entitat concertada amb: mitjans patrocinadors: amb el suport de: